

Parlament de l'alcaldeessa d'Arenys de Mar

Autor: Annabel Moreno

Data de publicació: 13-03-2018

Parlament de l'Annabel Moreno i Nogué, batllessa d'Arenys de Mar, amb motiu de la presentació del llibre d'en Jordi Bilbeny "La data de naixement d'en Colom" a la biblioteca del Pare Fidel Fita d'Arenys de Mar el dia 9 de febrer del 2018.

Presentar en Jordi Bilbeny a casa seva és complicat. Perquè el seu activisme des de diversos aspectes de la nostra vida social, cultural, política... el fa una persona coneguda i pròxima per a gairebé tots vosaltres. Però ho intentaré.

D'ell us en podria dir moltes coses.

En Jordi Bilbeny és un arenyenc que des de fa més de 20 anys es dedica a la investigació històrica, concretament a demostrar de quina manera el poder de la corona de Castella, primer, i d'Espanya, després, han intentat esborrar els rastres de la nostra història. Ho ha fet, com bé sabeu, sobretot a través de la figura de qui durant molts anys hem conegut com en Cristòfor Colom (i que avui ja identifiquem amb en Joan Colom). Però també ha trobat rastres d'aquesta censura i manipulació històrica en obres literàries del Segle Or espanyol com La Celestina, El Lazarillo de Tormes, El Quixot... Paral·lelament a aquesta feina d'investigació, que ha pogut anar publicant en diferents editorials, ha estat fundador de diversos organismes que han de treballar, justament, per vetllar per la investigació històrica a Catalunya.

Entre els seus llibres, crec que és bonic de recordar que el primer, Brevíssima relació de la destrucció de la història, fou publicat per l'editorial arenyenca Els llibres del Set-ciències, l'any 1998. Ens va obrir la porta als seus estudis a qui no hi teníem una relació directa i no n'havíem parlat mai abans enmig de tertúlies...

Però a banda del seu perfil d'investigador, en Jordi Bilbeny és un activista social. Com a arenyenc, al llarg de la seva vida, ha estat vinculat a un munt d'entitats: Els Seràfics, els caputxins o bé ha estat macip i ha defensat, també, el nom

d'Arenys de Mar al terreny de joc... jugant a futbol. L'hem vist implicat, també, amb els nostres mitjans de comunicació, a Ràdio Arenys, amb articles a l'Agenda i, sobretot, al Vida Parroquial. I a una revista que algun dia s'hauria de recuperar: El pedra de Toc, sense oblidar la seva vinculació als Quaderns d'Estudis Arenyencs.

Activista social, sobretot, també, en l'àmbit més polític, el de la recuperació dels drets polítics del nostre país. Fou, per exemple, un dels fundadors a Arenys de Mar del Grup en Defensa de la Llengua, i el 1992 de la Taula Permanent del MAPA (Moviment Arenyenc per l'Autodeterminació), que va organitzar durant set anys les Jornades Independentistes d'Arenys de Mar. El MAPA va continuar viu al costat d'en Jordi ja a Arenys de Munt i que fou la llavor de la primera consulta per la independència a Arenys de Munt, i que tothom té al cap cap a on ens ha portat.

Abans d'entrar de ple en la presentació, i en aquest espai de temps que em permeteu compartir amb vosaltres, vull fer-vos dues reflexions.

La primera, en relació directa amb la figura d'en Jordi com a humanista: escriptor, assagista i poeta. Investigador que s'interessa per la llengua, per la història, per l'antropologia. Perquè els seus estudis no s'entendrien sense la seva capacitat per aglutinar diferents disciplines. I a les que li queden més lluny no dubta a buscar còmplices per a la seva línia d'investigació (avui l'acompanyen un metge i un lletrat).

Molts dels valors que ens esforcem a transmetre als nostres fills els trobem en la seva figura: perseverança, criteri propi, dignitat, creativitat entesa com la capacitat de tenir una mirada inèdita sobre algun problema. El seu treball d'investigació ens demostra que per tenir una mirada nova sobre una cosa cal haver-hi treballat i així aconseguir ser conscients del matisos que ens presenta la vida.

Amb els seus estudis no deixa indiferent ningú. Pots optar per ser més o menys crític amb el que assegura. Pots posar en dubte certs aspectes de la seva investigació, però el que segur que no pots fer és fer veure que no hi són. I crec que és una de les grans habilitats d'en Jordi Bilbeny: posa al nostre abast una informació que, cap a una banda o altra, provoca moviments intel·lectuals a la nostra societat.

En un moment en què les humanitats estan essent defenestrades dels estudis obligatoris, trobar-nos amb intel·lectuals com en Jordi ens recorda certes coses i ens ajuda a continuar tossudament alçats per reivindicar el manteniment dels sabers humanistes a l'escola, a la universitat i, sobretot, a la vida. Perquè ens forgen un esperit crític, absolutament necessari per esdevenir una humanitat més lliure i ser més justos, més comprensius i més crítics.

Els seus llibres ens obliguen a una lectura lenta i profunda, i ens endinsen en la història com un espai d'aprenentatge de la humanitat, entesa com la vida individual, però també col·lectiva, social, ètica i política. Si no l'estudiem, si no en som conscients, existeix el perill de repetir-la.

I vaig a la segona reflexió, i ja acabo. Mentre preparava aquesta presentació, no m'ha pogut fugir del cap la correspondència amb un tema que avui dia ens ocupa i que de ben segur heu sentit a parlar: la postveritat. Allò que diu que en la nostra societat no és tan important la veritat, sinó repetir fins a la sacietat una mentida, que encara que després desmenteixis, com que l'has dit tant, "alguna cosa queda".

Si en l'era de la comunicació, en què tenim més canals d'informació que mai, hi ha un ministre que és capaç de passejar-se per les televisions del món dient que el que ha vist tothom, com la repressió de l'1 d'octubre, és mentida, o una ministra és capaç de dir que TV3 fa propaganda i adoctrina quan tots els organismes avalen que és una televisió més que plural i amb diferència, o un poder judicial és capaç de dir que un nas de pallaso és un delictes d'odi, què no pot haver arribat a manipular la censura quan la història l'escriuen només els vencedors?

Recuperar el passat és fer un pas endavant per començar a guanyar el futur.

Avui ens presenta un nou treball centrat, aquesta vegada, en "la data" de naixement d'en Colom. Una dada que segons el que desgrana en el seu llibre és summament important per demostrar la catalanitat de Colom. Però no em toca a mi desgranar-ho, tenim la sort que pugui ser ell mateix qui ens ho expliqui.

Gràcies

Annabel Moreno i Nogué